

Tytuł: Uzależnienia behawioralne w codziennej praktyce lekarskiej / Behavioural addictions in daily physician practice

Słowa kluczowe: HAZARD PROFILAKTYKA SEKSOHOLIZM SIECIOHOLIZM UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

Keywords: GAMBLING PREVENTION SEX ADDICTION WEB-BASED ADDICTION BEHAVIOURAL ADDICTIONS

Autorzy:

Marta Irena Porębiak - Wydział Psychologii, Uniwersytet Warszawski

Streszczenie:

Artykuł dotyczy specyfiki uzależnień behawioralnych oraz działań profilaktycznych, jakie mogą być prowadzone w codziennej praktyce lekarskiej.

Szczególną uwagę zwrócono na podobieństwa między uzależnieniami behawioralnymi a uzależnieniami od substancji psychoaktywnych. Omówiono możliwości rozpoznania czynników predysponujących do rozwoju tego typu uzależnień oraz mechanizmy ich rozwoju pozwalające na zdefiniowanie grup ryzyka wystąpienia tego schorzenia w populacji. Ponadto zwrócono uwagę na koszty zdrowotne i społeczne związane z rozwojem tych uzależnień oraz możliwe trudności w rozpoznawaniu zagrożenia nimi i w prowadzeniu profilaktyki. Zaprezentowano sposoby prowadzenia prewencji w odniesieniu do profilaktyki pierwszo-, drugo- i trzeciorzędowej, z uwzględnieniem tych typów uzależnień, które są spotykane najczęściej, m.in. patologicznego hazardu, siecioholizmu i seksoholizmu.

Abstract:

Paper describes characteristics of behavioural addictions and prevention interventions that can be delivered in everyday physician practice. Specific focus is on similarities between behavioural addictions and substance-related addictions. Article presents possibilities of risk factors recognition for developing those addictions and mechanisms of their development that enables defining vulnerable groups in general population. Additionally article points out health and social harms from those addictions and possible challenges in recognition of their risks and prevention delivery. Ways of delivering prevention were described according to first, second and third-order prevention, with focus on most common types of addictions, including gambling, web-based addictions and sex addiction.